

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

1. Formålet med beslutningsforslaget

Beslutningsforslaget skal ses i sammenhæng med og som supplement til socialministerens lovforslag nr. L 137 om selvstændig handlekommune for anbragte børn samt høring og inddragelse af børn i sagsbehandlingen og forespørgsel nr. F 36 af SF, V, S, KF, RV, EL og KRF om børn anbragt uden for eget hjem.

Lovforslaget og forespørgslen sætter fokus på børns rettigheder. Det er der behov for. Dette beslutningsforslag udvider imidlertid fokus til hele familien, særligt forældrene – ikke fordi forslagsstillerne ønsker forældrenes rettigheder styrket på bekostning af børnenes retsbeskyttelse, men fordi det er i børns interesse, at deres forældre får hjælp.

2. Beslutningsforslagets indhold

Beslutningsforslaget går ud på at sikre, at kommunerne altid udnytter de ressourcer, der er i barnets familie og nære miljø, sådan som kommunerne allerede i dag bør gøre – uanset om der er tale om forebyggende foranstaltninger eller anbringelse uden for hjemmet. Det kan for eksempel ske ved, at der gøres øget brug af familierådslagningsmodellen. Det kan desuden ske ved, at det i selve lovteksten bliver præciseret, at kommunerne altid skal vurdere, om barnet kan anbringes hos familie eller andre, som barnet i forvejen kender og har tillid til.

Efter forslaget skal kommunerne – i modsætning til i dag – altid tilbyde forældrene en handleplan, når der iværksættes forebyggende foranstaltninger over for et barn eller en familie. Handlingsplanens indhold bør følge anvisningerne i servicelovens generelle bestemmelse om handleplaner, jf. lov om social service § 58 a, stk. 5. Planen skal således angive formålet med indsatsen, og hvilken indsats der er nødvendig for at opnå formålet. Den skal også angive indsatsens forventede varighed og den støtte, som kommunen vil tilbyde barnet og familien, herunder forældrene. Dog skal planen i øvrigt udarbejdes ud fra barnets og forældrenes ønsker og karakteren og omfanget af det pågæl-

dende tilbud, jf. lov om social service § 58 a, stk. 1. Se også de almindelige bemærkninger punkt 2.6.1.

Forslaget skal desuden sikre forældre hjælp til løsning af de problemer, som helt eller delvis er årsag til, at deres barn er anbragt uden for hjemmet. Dette skal ske ved, at der stilles krav om en særlig plan til forældrene under barnets anbringelse uden for hjemmet. I dag skal hjælpen til forældrene være en integreret del af barnets handleplan. Der bør være de samme regler for revurdering af forældrenes handleplan som til barnets handleplan, dvs. første gang senest 3 måneder efter anbringelsen og siden med højst 6 måneders mellemrum. Formålet med planen er at identificere og afhjælpe årsagerne til barnets eller den unges anbringelse uden for hjemmet. Planen skal kunne indeholde tilbud om f.eks. behandling, arbejde, uddannelse og undervisning. Hvis der er særlige betingelser for hjemgivelse af barnet eller den unge, skal det fremgå af planen.

3. Baggrunden for forslaget

Det har vist sig, at det i 97 pct. af børnesagerne er forældrenes forhold, der er årsag til, at børnene bliver anbragt uden for hjemmet. Det vurderede sagsbehandlere i undersøgelsen »Når børn og unge anbringes« fra 1997 (Anne-Dorthe Hestbæk, Socialforskningsinstituttet 97:6, side 158, tabel 8.1.). Derfor er det vigtigt, at indsatsen for de særlig truede børn og unge også bliver en indsats for deres forældre og familien betragtet som en helhed. Det er i høj grad også intentionen i lovgivningen, men det har hidtil vist sig svært at få gennemført de gode tanker i praksis.

Dette var en af grundene til, at forslagsstillerne i oktober 1999 stillede en forespørgsel i Folketinget om indsatsen for de socialt truede familier (F10; folketingsåret 1999-2000), og den mundede ud i en næsten enstemmig vedtagelse, V 11, der fokuserede på forebyggelsen og indsatsen for familien som helhed. Det blev blandt andet vedtaget, at regeringen skulle sikre en målrettet indsats for forældre til anbragte børn med henblik på løsning af årsagerne til anbringelsen, og at regeringen skulle tilskynde kommunerne til at bruge